

Izhaja
v ponedeljek
in četrtek.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljalstvo
v Celju

Strossmayerjeva ulica
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglas po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

Vsem naročnikom, inserentom,
čitateljem, dopisnikom in prijateljem lista želita

veselo Veliko noč

Uredništvo in uprava.

Nevzdržne razmere v celjskem občinskem svetu.

V sredo, dne 27. t. m. se je vršila po daljšem času zopet javna občinska seja, ki je bila sklicana radi onih dveh odlokov velikega župana, s katerima je bil razveljavil sklep občinskega sveta, da so vse seje tajne, in volitve odsekov, ki se ni vršila kakor predpisuje zakon, po listkih. Najprej je sreski glavar dr. Hubad zaprisegel župana in sicer, kakor je župan v uvodnih besedah povdarjal, v smislu par. 14 mestnega statuta. To je važno radi tega ugotoviti, ker je svoičas v članku, ki smo ga priobčili, in ravnotako v pismu na župana občinski svetnik dr. Kalan opozoril, da je ta prisega potrebna v smislu zakona. Tedaj je župan šel preko te opozoritve in je pri dotični seji, ko je omenil pismo dr. Kalana, izjavil, da sedaj ni časa za taka razmotrivanja, ampak da je treba delati, pri čemur mu je en del prejšnje večine ostentativno ploskal. V odgovoru na sreskega poglavarja je župan dr. Goričan smatral za potrebno povdariti, da je višja oblast vendar upoštevala voljo prebivalstva, izraženo pri volitvah, češ da je imenovala iste občinske odbornike, ki so bili svoičas izvoljeni in da torej vendar velja volja prebivalstva. Ko pa je bil od odbornika Posavca na predzadnji seji stavljen predlog, da se naj izključi javnost in ko si je župan ta predlog osvojil, se je navajalo kot razlog, da občinski svet sedaj prebivalstvu ni odgovoren. Gospod župan je pri včerajšnji ugotovitvi tudi prezrl, da je veliki župan v mariborski oblasti skoraj povsod imenoval dosedanje občinske odbornike, ako ni bilo tehničnih pomislekov, da torej imenovanje poprejšnjih odbornikov v Celju nima pomena nekakega pristopa oblasti k paktu, ki je ustvaril prejšnjo večino, in k nadalje-

vanju politike in metod prejšnje večine v sedanjem občinskem svetu. Po odhodu sreskega poglavarja je zaprisegel župan podžupana dr. Ogrizka in nato predlagal brzojavno izjavo vdanosti in zvestobe njegovemu Veličanstvu, v kateri je podčrtana zlasti tudi obljuba, da bo občinski svet deloval nepristransko. Povdarjati je še treba, da župan ni povedal, zakaj je danasnja seja javna in da ni smatral za potrebno obvestiti občinskega odbora, da je njegov dotični sklep razveljavljen. Nato je prešel k izvolitvi odsekov. Uvodoma je poročal, da je veliki župan razveljavil volitve v odseke, ker so se izvršile proti statutu z dviganjem rok in ne po listkih. Proti dosedanjim običajem je polemiziral z velikim županom, češ da smatra njegovo odločbo za zgrešeno in da vztraja na stališču, da je njegovo mnenje pravilno ter je pri tem (v županovem poročilu, o katerem ni pripustna debata!) zašel tudi v osebno aluzijo na dr. Hrašovec in dr. Kalana, ki sta se pritožila proti volitvi z dviganjem rok. Češ da sta ravno ona dva največ sodelovala pri poslovnem redu, ki pripušča možnost volitev z dviganjem rok. (G. župan ne ve, da dr. Hrašovec in dr. Kalan nista izdelala nobenega novega poslovnega reda, ampak da je sedanji poslovni red le prevod prejšnjega nemškega poslovnega reda; mestni statut pa je zakon. Poslovni red, ki je le sklep občinskega sveta, ne more spreminjati zakona.) Odločbe velikega župana ni prečital kakor tudi ni poprej prečital odločbe, da morajo biti seje javne, tako da občinski svetniki niso imeli prilike zvedeti tudi v tej točki, ali se njegovo pravno mnenje strinja s stališčem g. velikega župana ali ne.

Ko so se na predzadnji seji volili odseki z dviganjem rok, so člani prejšnje večine odklonili iskreno ponudbo prejšnje manjšine, da bi se razgovorili o novi sestavi odsekov in o osebnih spremembah, tako da bi ne bilo več večine in manjšine, ampak bi vsi občinski odborniki sporazumno in enakopravno sodelovali. Člani prejšnje večine so se že tedaj afirmirali kot nova večina in so med drugim svoje stališče utemeljevali tudi s tem, da so se vsi dotedanji člani odsekov oziroma referenti uživali v svoje delo in da torej spremembe niso potrebne in tudi

ne koristne. Danes pa so vsi gospodje spremenili svoje prepričanje ter so šli za korak dalje kot pri prejšnji volitvi odsekov. Skoraj v vseh odsekih, zlasti v najvažnejših, tako v finančnem odseku, v odseku za podjetja, v pravnem in personalnem odseku so izločili mnogeletne člane, ki pripadajo prejšnji manjšini, očitno za »kazen«, ker so sodelovali na pritožbi proti razveljavljenima sklepoma stare in nove večine. Tako se je zgodilo, da je večina črtala iz finančnega odseka prof. Mravljaka, ki je deloval iskreno in pozitivno v tem odseku, odkar obstoja slovenski občinski svet in ga nadomestila s šolskim upraviteljem Voglarjem, ki si niti sam ni želel biti član tega odseka, ker je sam na stališču, da ne razpolaga z bogatimi izkušnjami prof. Mravljaka na tem polju. Dr. Juro Hrašovec, dvakratni župan, dolgoletni deželni poslanec in dolga desetletja narodni delavec in voditelj, se večini ni zdel več primeren za člane odseka za podjetja in je bil izločen. V pravnem odseku je bil črtan jurist dr. Kalan in nadomestjen z hotelirjem Bernardijem, akoravno je bil v tem odseku tudi že, odkar obstoja slovenski občinski svet in 6 let referent — očitno zato, ker je, ko je župan dal na dnevni red »poročila« odsekov, on tisti član občinskega sveta, ki je na prvi seji po 6. I. t. l. opozoril, da odsek iz prejšnjega občinskega sveta ne obstaja več (nakar so juristi večine pristali na njegovo mnenje in je bila seja preložena, da se izvolijo novi odseki), in ker je nadalje bil on tisti, ki je opozoril župana pravočasno, da se bo treba pobrigati za prisego ter je v dužbi z dr. Hrašovcem uspel se pritožiti proti skloni glede tajnosti sej in proti volitvam z dviganjem rok ter je na te nepostavnosti opozoril že na dotični seji, na kateri so bile zagrešene, pa našel gluha ušesa. Dosedanja manjšina je hotela resne in iskrene volitve in je pri prvih treh odsekih oddala listke, s katerimi je volila popolnoma po proporciju, seveda tudi pristase stare večine, tako da je bilo mnogo teh izvoljenih v prve tri odseke skoraj soglasno. Ko pa je videla, kako gre še dalje kot na prejšnjih sejah po 6. I. in ko so mnogi navzoči zadobili vtis, da je način današnjih

volitev le slab dovtip, je manjšina oddala pri nadaljnjih volitvah prazne listke.

Zanimiv incident se je pripetil pri volitvi v šolski odbor. Dva člana večine, ki sta poštena nacionalista, sta smatrala za neprimerno, da bi volila namesto narodnih delavcev v letu 1929 Nemca v šolski odbor in sta odrekla svoj glas kandidatu večine dr. Skobernetu. Ker vsled tega ni dobil absolutne večine, je prišel v ožjo volitev s prof. Mravljakom, torej s šolnikom, ki ga usposablja ravno za to mesto njegovo dolgoletno delovanje v šoli in tudi v tem odboru. In tako se je zgodilo, da je v 11. letu po osvoboditvi pri ožji volitvi v občinskem svetu celjskem, v katerem do pretrata Slovenci niti kol poslušalci niso smeli biti navzoči, bil izvoljen v šolski odbor mestne občine celiske Nemec dr. Skobernet proti nacionalnemu šolniku. V šolskem odboru na ta način sploh ni nikogar izmed članov prejšnje manjšine.

K temu je treba povdariti, da je večina prav brez potrebe in v ostrem nasprotju k intencijam manifesta od 6. I. par minut potem, ko so občinski odborniki položili prisego, da bodo delovali stvarno in nepristransko in ko se je obljuba nepristransosti še posebej ponovila v brzojavu na Njegovo Veličanstvo, zašla v partizanstvo, kakoršnega ni bilo niti pred 6. I. in je ustvarila neznosno razmerje. Manjšina, v kateri so najodličnejši delavci iz prejšnjih dveh občinskih odborov, je prišla po 6. I. v novi občinski svet z resno voljo za stvarno in povsem nestrankarsko sodelovanje ter je to svojo voljo tudi povedala z iskreno besedo. Ta ponudba je bila zavrnjena že na predzadnji seji z odurnostjo in zasmehom. Brez potrebe se je tedaj na novo ustvarilo večino in manjšino in vztrajalo na nadaljevanje nasprotstev, ki bi jih po 6. I. ne smelo biti. Tudi tedaj se je kršil proporc pri izvolitvi v odseke z očitnim protežiranjem Nemcev proti nacionalnim ljudem, pa dovolilo se je manjšini vsaj to, da je smela na maloštevilna ji v odsekih priznana mesta dirigirati ljudi po svoji volji. Včeraj se je odstopilo celo od tega in odstranilo iz odsekov ljudi, ki spadajo med naj-

Oče Kondelik in ženin Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

45

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Pepici je bilo v plašču vroče, rada je šla ven in klicala jo je tudi že mamica, ki je bila za eno nadstropje nižje.

»Torej pojdi, pojdi — Pepica. Tu bi se človek zadušil!«

In nižje in nižje je šumela obleka obeh.

Po hodniku pred stanovanjem je korakal gospod Kondelik, kadil smodko in je gledal skozi odprto okno na dvorišče. Ker je bil jezen, da vse to tako dolgo traja, se ni zmenil prav nič, kaj se godi okrog njega. Slednjič je vse utihnilo, tudi na hodniku. Pa tudi za to se ni zmenil, dokler ni zdolej zazvenel klic:

»No, stari!«

Mojster je stopil k vratom, obrnil v kuhinji ključ, poskusil je še kljuko in je šel počasi in široko po stopnicah. Doli pod njim so se še slišali koraki. Korakal je mirno, hišni hodnik je bil že prazen in ko je stopil skozi vrata, je videl samo, kako sta žena in hči zavili za oglom na trg.

Ustavil se je še v trafiki, napolnil si je tobacnico s smodkami in je šel polagoma za rodbino.

Srečal ju je daleč na Karlovem trgu, skoro pri Spaleni ulici.

»Da tako bežite!« je klical nejevoljno. »Saj ne gori. Skoro bi zavil okoli stolpa — ravno tam sem videl tako obleko ...«

»Kje pa imaš Vejvaro?« je vprašala gospa.

»To je imenitno!« se je jezil mojster. »Kje imam Vejvaro! Ta je šel davno pred menoj — to imate od te naglice. In najbrže je šel za onimi pri stolpu! — Zmešali sta ga kakor mene. Videl sem tam neko figuro — to je bil on ...«

Gospa Kondelikova je osupnila.

»No, stari«, je rekla s tesnobnim glasom, »jaz sem mislila, da gresta skupaj, kakor me dve ...«

»Kaj še, njegove noge in moje! Kje je že ta ...!« je odgovoril mojster nejevoljno.

»Torej ga ne smemo pustiti, da bi zastoj hčdi, stari«, je prosila gospa. »Glej, me dve pojdeva tukaj naprej in ti pojdi po Vodičkovi ulici — došel ga boš in na obrežju se dobimo, ali pa pri mostu — kjer naju bosta došla ...«

Mojster ni odgovoril. Jezilo ga je vse to, obrnil se je molče in je nameril korak proti Vodičkovi ulici, okoli novomeškega stolpa. Gospa Kondelikova je stopala potrto hitro naprej, poleg nje Pepica, ki je vso pot molčala. Ni hotela govoriti, da ne bi spravila mamice v slabo voljo. Natihoma je pritrjevala očetu, da bi morala mamica res počakati, da pridejo vsi skupaj. Ubogi Vejvara, za kom leti!

Na obrežju ni bilo očeta. Toda pri Karlovem mostu, tam je stal, ves rdeč

od hitre hoje, v levici klobuk, z desnico si je brisal s čela pot, ki mu je tekel v novih in novih potečkih. Stal je tu sam — brez Vejvare.

»Ali ga nisi došel?« je vprašala gospa Kondelikova skoro boječe.

»Potem bi moral dušo spustiti! — To je tvoj aranžma — tole. Zbežite — jaz letim za vami na levo, on na desno. Imel sem ga vedno pred seboj, toda na tristo korakov, kakor pri manevrih. Kje je že ta! Najprej je letel, prismoda. Samo da bi imel razum in nas počakal v Hotkovem parku — da ne bi letel do Zvezde.«

V duščem molku so korakali vsi trije naprej. Pepici je šlo na jok, toda premagala se je. Ni hotela očeta še bolj razjeziti in mamice potrti.

Prilezli so gori, v park. Vse so preiskali, dvakrat, trikrat. Vejvare nikjer. Bila je že davno štiri ure, ko so šli proti Panorami. Mojster je šel okoli vseh miz — toda o Vejvari ni bilo ne duha ne sluha.

Sedaj se ni mogla več Pepica zdržati in ko je sedela sklonjena nad čašo kave in je mešala sladkor, so ji začele kapati solze kakor grah debele v čašo pred njo. Tudi gospej Kondelikovi je šlo skoro na jok. To se je obnesel ta sprehod! In kaka vrnitev! Ob sedmih pride teta Urbanova, pride gospod Slaviček — in glavna oseba, Vejvara, snubač in ženin, se je zgubil. To je neverjeten, nerazumljiv slučaj. — Čeprav bi šel po kateremkoli potu, bi moral biti sedaj že tu in tudi ko bi obšel celo Prago. Kar je na svetu, ni pila gospa Kondelikova tako grenke

kave. In to le teta Urbanova tudi raznese. To bo sramota!

Pepica ni mogla več sedeti. Le domov, domov, da bi skrila svojo bol, prevaro, jok.

Mati jo je razumela. In ko so še eno uro zastoj čakali, je rekla soprogu, naj plača.

Mojster je ubogal in se je dvignil. Samo zaradi tega ni spal! Temu je daroval svoj popoldanski počitek! S strastjo bi zaklel, toda ko je tako po strani pogledal na ženo in na hčer, se ga je vendar polastilo usmiljenje in je molčal.

Okoli šeste ure so prišli na ogel Ječne ulice in tu je segel gospod Kondelik v žep in je ponudil ženi ključ od stanovanja.

»Le pojdite. Jaz grem še na vrček piva ...«

Gospa Kondelikova ga je prišla za roko:

»Ne, ne, stari, pojdi z nama. Ne smeš naju pustiti — pride Urbanova, Slaviček — moraš biti doma, moramo to nekako pojasniti. Prosim te, ne hodi danes nikamor — če ne, ne grem tudi jaz domov ...«

Mojster se je dal omečiti. Niti spregovoril ni, šel je zopet naprej in dami za njim. To je bila vrnitev kakor iz nesrečne bitke. Kam je izginil nesrečni Vejvara ...?

Ko je Kondelik odprl kuhinjska vrata in je šel v sobo, se je vstavil na pragu od strahu, kakor da bi okamenel. V sobi je bil tuj človek. Toda mojstrov strah se je takoj spremenil v osuplost. Na divanu je sedel kakor kup nesreče — Vejvara. Roke njegove

boljše, samo radi tega, ker so imeli prave.

V mestnem občinskem svetu celjskem je ustanovljen s tem nevzdržen položaj, kakoršnega po 6. I. pač ni v nobenem drugem kraju Jugoslavije. Javnost napeto pričakuje, kaj bo k takemu početju rekla višja oblast.

Zdravstveni dom v Celju.

Ministrstvo narodnega zdravja v Beogradu je že ustanovilo širom države lepo število zavodov, ki se bavijo specialno z izboljšanjem zdravja in socialnega stanja ljudstva. V prepričanju, da je lažje obvarovati zdravega človeka pred boleznijo — posebno kar se tiče nalezljivih bolezni — kakor pa bolnemu človeku vrniti zopet zdravje, delujejo te ustanove že par let plodonosno med narodom.

Tak zavod obstoji pod imenom Zdravstveni dom tudi v Celju in ima sledeče oddelke:

1. **Bakterijološki oddelek**, ki se bavi z zatiranjem nalezljivih bolezni potom preiskave infekcijskega materiala, s predavanjem in poučevanjem ljudstva, z dajanjem navodil zdravnikom kakor tudi lažikom in z asanacijo naselbin. Asanacije naselbin se vrše potom gradnje higijenskih vodnjakov in vodovodov (n. pr. Zagrad pri Celju, Mozirje, Čret pri Celju, Miklavški hrib) in potom zidanja higijenskim zahtevam odgovarjajočih greznic, stranišč in kanalizacij. Sedaj se izdelujejo še načrti za vodovode v Radmirju, Teharjih, Konjiški vasi, na Ptujski gori in v Kicariju pri Ptuj.

2. **Pasteurjev oddelek**, ki skrbi za preventivno cepljenje oseb, ki so jih obgrizle stekle živali.

3. **Venerološki oddelek**, ki zdravi spolno bolne, jih poučuje, kako se jim je zdržati, da ne širijo bolezni dalje. Vrhutega jih ima v stalni evidenci in kontroli do popolnega ozdravljenja.

4. **Protituberkulozni oddelek**, ki skrbi za brezplačno zdravljenje pljučno bolnih revnih slojev in jih poučuje, kako se jim je obnašati, da ne širijo jetike naprej.

5. **Šolska poliklinika**, ki ima skrb in nadzorstvo nad zdravjem šolske mladine. To se vrši na ta način, da se vsa šolska mladina v začetku šolskega leta zdravniško preišče. Vsak otrok dobi pri prvem pregledu zdravstveni matični list, v katerega se vpiše vsako leto zdravstveno stanje dotičnega otroka. Zabeleži se vse hibe in napake šolske dece tako, da imamo na podlagi matičnih listov evidenco zdravstvenega stanja otrok dotične šole. Razen matičnega lista se izpolni za vsakega učenca po stariših in učiteljih socialni list, iz katerega je razvidno socialno in premoženjsko stanje famile dotičnega učenca.

Po socialnem listu se razvrste otroci glede zdravljenja v tri skupine. 1. **Otroci premožnih starišev**, kateri se v

so počivale brez moči na rodbinskem albumu, katerega je gledal, da je postal že truden, in ko je zaškril ključ v vratih, je dvignil oči od Pepičine fotografije, ki jo je gledal kot hipnotiziran.

»Vejvara!« je zaklical moister Kondelik, »za hudiča, kako pa ste prišli sem?«

Vejvarove oči so imele bolesten in očitač izraz, ko so po teh besedah počivale na Kondeliku. In Vejvara je žalostno odgovoril:

»Saj ste me zaprli, gospod...«

Pepica ni verjela svojim ušesom. Kako, ljubljani Vejvara je tu? In pozabila je na vse in je skočila v sobo, da bi se na lastne oči prepričala.

»Gospod Vejvara!« je vzkliknila radostno in je prišla z obema rokama njegovo desnico.

Gospa Kondelikova, kakor bi se vzbudila iz sanj. Ali je mogoče, da se je kaj takega zgodilo? Hitela je za hčerko, zagledala Vejvaro, pogledala je soproga in je rekla samo dve besedi:

»Am — pak Kon — de — lik!«

Toda kako je odgovorila ti dve besedi! Bilo je v njih tisoč pušic, izstreljenih na glavo nesrečnega soproga.

»Toda tristo vragov!«, je gromel mójster, »kaj pa ste delali tu?«

»Šel sem iskat dežnika, kakor mi je rekla milostljiva gospa.«

Gospod Kondelik je bil tako zmešan, da še sedaj ni mogel napraviti ničesar drugega nego vprašati:

ZVEČER za namakanje

ZJUTRAJ za izkuhanje

ŽENSKA HVALA

TERPENTINOVO MILO

pa je pranje gotovo!

šoli sicer zdravniško preiščejo, na to se pa stariši opozorijo, naj skrbijo za zdravljenje otroka pri privatnem zdravniku, v slučaju, da ima kakšno hibo. 2. Otroci, ki so zdravniško zaščiteni pri bolniških blaginjah. Ti otroci se odkažejo v zdravljenje blaginjskega zdravniku, ako je to potrebno. 3. Otroci revnih starišev, katerih zdravljenje prevzame šolska poliklinika. Zdravnik prihaja tedensko na določen dan in ob določen uri v dotično šolo in ordinira tam za otroke, ki se prijavijo. Ti otroci dobijo zdravila iz priročne apoteke ali pa se jim napiše recept za najbližnjo lekarno, kjer potem dobijo zdravila na račun šolske opiklinike. Nadalje nudi šolska poliklinika revnim pljučno bolnim otrokom možnost zdravljenja v Topolšici.

Vsem otrokom brez razlike na premoženjsko stanje pa je na razpolago zobna ambulanca v šolski polikliniki v Celju, kjer se popravljajo in plombirajo zobje proti plačilu stroškov za material. Plača se za plombo brez zdravljenja korenin 15 Din, za plombo z zdravljenjem korenine 30 Din.

Da se more šolska zdravniška služba vršiti, zahteva zavod od šolske občine, da je na razpolago primeren prostor za ordinacijo, ena omara za medicamente in matične liste, ter da prispeva mesečno od 100 do 200 Din. Ta denar se steka v fond za vzdrževanje otrok v Topolšici in pride torej zopet otrokom dotične šole v prid.

Spremembe v zakonu o direktnih davkih.

Zakonodajni svet v Beogradu se bode imel v najkrajšem času baviti z raznimi spremembami in dopolnili k zakonu o neposrednih davkih. Ta dopolnila predlaga v posebnem zakonskem načrtu finančno ministrstvo sam.

Kar se tiče zemljiškega davka, se z novim dopolnilnim zakonom določi davčna stopnja za osnovni davek na

12% od katastrskega čistega donosa, ki se s količnikom prilagodi izpremenjenim gospodarskim prilikam. Na zemljiški davek se bo biral, kakor na ostale davke, tudi dopolnilni davek po progresivni skali, ki v najvišji izmeri doseže 12% pri 25.000 Din katastrskega čistega donosa. Katasterski čisti donos do 1000 Din je oproščen dopolnilnega davka. Novi dopolnilni davek je napram davku, določenem v zakonu, precej olajšan.

Tudi glede hišnega davka so predlagane pri kmetih in njihovih delavcih gotove spremembe. Po dosedanjem zakonu so hiše kmetovalcev oproščene hišnega davka, če stoje v vaseh ali izven okoliša mest, trgov in krajev, proglašanih za javna zdravilišča. To določilo se v novem zakonu toliko izpremeni, da so deležni davčne prostosti za svoje hiše kmetovalci vseh krajev, torej tudi v mestih, trgih itd., ki nimajo preko 5000 prebivalcev. Od ugodnosti so izvzeti ne glede na število prebivalstva kraji, ki so sedež srezkega poglavarja. Kmetovalci izgube davčno prostost za svoje hiše, v katerih ali sami stanujejo, ali njihovi delavci, ako presega katasterski čisti donos njihovega zemljišča 50.000 Din.

Nadalje se po predlaganem dopolnilnem zakonu rentni davek za obresti hranilnih vlog zniža od 8% v splošnem na 6%. Posebno ugodnost pa uživajo zadrage, poštna hranilnica in regulativne hranilnice. Obresti, katere plačujejo zadrage in navedene hranilnice, podlegajo samo 3% rentnemu davku. Zniža se tudi uslužbenški davek pri najvišjih postojankah od 15 na 12%.

Važno je, da se bode uredilo vprašanje samoupravnih doklad. Brez odobrenja finančnih oblastev smejo samouprave pobirati na neposredne davke doklade in sicer občine do 50%, mesta do 40%, okraji in oblasti do 10 odstotkov. Finančne direkcije smejo dovoliti pobiranje občinskih doklad do 60% in mestnih doklad do 50%. Pobiranje doklad preko te izmere sme dovoliti samo generalna direkcija davkov.

K moderni toaleti

spadajo v prvi vrsti moderni čevlji, katere vam nudimo v največji izbiri, najboljši kvaliteti in po najnižjih cenah veletrgovina

R. Stermecki, Celje.

Sevrt 115 Din, boks 150, ševro 202, lak 198, stivi in beš 198, boljši 231, fini 270, platneni 89, baržunasti 99, modni opanki 120 Din. Velika je tudi izbira v čevljih in polčevljih za gospode. Oglejte si izložbe in ogromno zalogo. Nakup neprisljen.

Razne politične novice.

Novi državni proračun bode s finančnim zakonom vred obavljen v »Službenih Novinah« na Velikonočno nedeljo, dne 31. marca.

Konferenca radi podaljšanja delavnega časa v trgovinah v ministrstvu za socialno politiko je pričela v četrtek in utedne biti do jutri gotova. Na konferenci pretresajo naredbo, ki jo misli vlada izdati v tej zadevi.

Preiskava radi umora novinarja Schlegla se vodi dalje — a brez rezultata. Sotrudniku »Vidovdana« v Novem Sadu Rapajiću se ni moglo ni-

česar dokazati, istotako ne delavcu Matesiju iz Beograda, ki ga je osumil nek trgovec umora. Preiskavo vodijo sedaj tudi izven Zagreba; pravijo, da je morilec ušel v inozemstvo. Natančni podatki o toku in rezultatih preiskave seveda niso znani.

Proces radi umora novinarja Ristovića. Dne 22. aprila t. l. prične v Zagrebu proces proti bivšemu ključavničarju drž. železnice Josipu Šuniću, ki je v noči med 4. in 5. avgustom v Zagrebu ustrelil urednika bivšega beograjskega lista »Jedinstva«, Vladimira Ristovića. Državno pravdnštvo predlaga za Šunića smrt na vešalih.

Domače vesti.

d Prihodnja številka »Nove Dobe« izide v torek, dne 2. aprila 1929.

d Celjski poštni urad je jutri, na Veliko soboto, odprt samo od 8. do 12. ure popoldne. Popoldne je zaprt. Pač pa je odprt celi dan kot običajno brozjavni in telefonski oddelek.

d Seja obč. odbora v Celjski okolici se je vršila, kakor smo javili, zadnjo nedeljo. Ob otvoritvi je zaprisegel g. srezki glavar dr. Hubad vse občinske odbornike po kratkem nagovoru, v katerem jih je spominjal na prevzete dolžnosti. Iz poročil g. župana Mihelčiča omenjamo sledeče: Okoliška občina je zaprosila oblastni odbor mari-borske oblasti, da razširi oblastno hranilnico v Vojniku. Oblastni odbor je odgovoril, da v letu 1929 teh del ne more izvršiti, ker nima v letošnjem proračunu tozadevnega kritia. — Radi spora med vojaško upravo in veleindustrijem Majdičem je morala občina prevzeti Majdičev travnik, na katerem so stale stare avstrijske vojaške barake. — Na zemljišču soseske Levec se je končno izvedla vknjižba za vzdrževanje levškega mostu v prid okoliške občine. — Država je naklonila občini 7000 Din podpore v svrhu vzdrževanja cest. — Iz poročil finančnega odseka je omeniti najprej zadevo z »grenadirjevim« mostom. Ker ga je tajajoči se led na Savinji močno poškodoval, ga mora občina obnoviti. Delo je proračunano na 55.896,40 Din, h kateri vsoti se bodo še pridružili izdatki za železnino tako, da bode vse popravilo stalo pribl. 65.000 Din. Delo se je oddalo g. Vinku Kukovcu. — Zgradila se bode tudi občinska cesta od »Lastnega doma« v Gaberju med Baldassinijevim in Pečuhovim posestvom do državne ceste. — K stroškom za podaljšanje Askerčeve ulice čez travnik pri Maksimilijanski cerkvi do Jarmerja prispeva okoliška občina 34.000 Din. — Podžupan gosp. V. Kukovec je poročal o občinskih in drugih stanovanjskih stavbah. Bilo je 11 prošnikov, ki so dobili stavbena dovoljenja. — Zanimivo je, da so zeli naknadno v vse odseke socialiste, celo po dva. S tem je hotela večina pokazati, da se ne boji nobene kritike in da nima pred občani nobenih tajnosti.

d Smola podjetnega Celjana. V torek je poskušal nek podjetni Celjan nekoliko nasamariti carinske organe v Mariboru. Imel je s seboj iz Gradca okrog 20 kg težak zavoj raznega blaga in konfekcije, ki ga je skušal v vagonu skriti. Pazljive oči finančnih organov pa so zavoj našle in naš Celjan je plačal 12.000 Din kazni, ker ni hotel iti sedet. Moral se je še povrh ločiti od svojega blaga. Vendar pa je rekel, da se bode udeležil javne licitacije.

d Autoomnibus Poljčane—Ptuj ne vozi na Velikonočno nedeljo. k

Položnice

smo priložili današnji številki. Prosimo, da se jih vsi pridno poslužijo. Posebno naj store svojo dolžnost oni, ki so z naročnino v zaostanku in pri katerih doslej opomini niso zalegli. Zavedajo naj se, da z nemarnim plačevanjem naročnine povzročajo upravi mnogo nepotrebnega dela in stroškov. Uprava.

d Iz celjske policijske kronike. Veliko veselost je vzbujal 40-letni fotograf Friderik C. v nedeljo zvečer po Aleksandrovi ulici. Vpil je nekoliko vinjen po Aleksandrovi ulici: »Hoch Austria, Srbi so SHS!« To navdušenje in komplimenti so se končali na policiji. — Najdbe: toplomer in nalivno pero, dvakrat po 20 Din gotovine, zlat prstan z belim in rdečim kamnom. — Zgube: 100 Din gotovine, črna torbica s 60—65 Din gotovine, zlata broša z rdečim in modrim kamnom, boa iz riave kožuho-vine.

d Umrla je v Celju 84-letna prevžit-karica Uršula Kronawetter. Imela sta nekdanj z možem sedaj Filipičevo gos-tilno v Gledališki ulici.

d »Naša Koroška v pesmi«. Pod tem naslovom se vrši na Belo nedeljo v Svečah na Koroškem pevski priredit-ev, ki se je udeležil deset pevskih zbor-rov iz Roča in krajev ob Vrbskem je-zeru. Priprosti kmečki fantje, ki se-stavljajo te zборе, bodo peli samo ko-roške narodne pesmi.

d S »Zeppelinom« ni bilo nič. Zad-nje dni so govorili celo po Celju, da boče velika zračna ladja »plula« čez naše kraje na Dunaj. S tem pa ni bilo ničesar. »Zeppelin« je plul iz Fried-richshafena preko Italije in Grške proti Mali Aziji, tam pa se je obrnil in je plul preko Dalmacije in Srednje Hrvatske do Barča, od tam pa preko Bratislave in Dunaja v Nemčijo na-zaj. Tako so videli tega zračnega veli-kana samo v Italiji, Grčiji in Dalma-ciji, radovedni Ljubljanci, Madžari, Dunajčani in dr. pa so prišli ob svoj račun, ker je preko Madžarske in Av-strije »Zeppelin« plul po noči.

d Mačji proces v Celju. V torek je bil pred celjskim okrajnim sodiščem po dveh razpravah končan mačji pro-ces, ki je vzbujal v Aškerčevi ulici toliko razburjenja in zanimanja. Ce-la ulica se je takorekoč razdelila v dva tabora: za in proti mačkam. Hišni posestnik E. P. v tej ulici ni ravno prijatelj mačk. Ima pač za to svoje razloge. Zato je tudi na svojem zem-ljišču eno mačko iz sosedsstva ustrelil, drugo pa poškodoval. Ta krvavi čin je vsled tožbe dveh starejših dan re-dil omenjeni »mačji proces«. Bilo je prič za to in ono stran: poklicani strokovnjak na pr. ni branil mačk, druge priče pa so zopet branile in za-govarjale naše mucke. Imele so tudi vtoliko zadoščenje, da mora g. P. obe mački plačati. Tarif je sicer nizek — tako da ima tudi on svoje zadoščenje!

d Mestna knjižnica v Celju na Ve-liko soboto in Veliko noč ne posluje.

d Radio-tečaj, ki ga je priredilo Ljudsko vseučilišče pod vodstvom še-fa tehničnega oddelka državne pošte v Celju g. Fajgla v prostorih meščanske šole, je končal dne 22. t. m. Gospod Fajgel je seznanil udeležence z razvo-jem radiotehnike ter s sestavo in funk-cijo najmodernejših radio-apratov. Predavatelju, ki je znal vzdržati zani-manje vzlic raznih zaprek do konca, se izreka za ves trud in požrtvovalnost najiskrenejša zahvala.

d Pozor, delavstvo! Borza dela raz-glaša sledeče: Rabimo za takoj večje število samskih delavcev za Slavonijo. V torek po Veliki noči, to je dne 2. aprila t. l. pride gospodar sam v Cel-je, da sprejme delavce ter da isti ta-koj drugi dan, to je v sredo, odpotuje-jo z njim v Pakrac. Kdor se za to delo zanima, naj se omenjena dneva zgasi pri javni borzi dela v Celju. Dela je za več let, orodje mora imeti vsak svoje, sekiro in 2 žagi, plača v akordu. Vsak mora prinesiti s seboj delavsko knjiži-co ter svojo sliko zaradi polovične vož-nje. Kdor nima denarja za pot, mu ga gospodar predujmi.

d Revizija potrdil o prijavi orožja. Opozarja se, da poteče rok za predlo-žitve potrdil o prijavi orožja dne 31. t. m. Za mesto Celje se prevzemajo potrdila pri sreskem poglavarstvu, so-ba št. 6, kjer je treba položiti tudi predpisano takso.

d Za društvo »Soča« v Celju je na-bral na Jožefovo v veseli družbi gosp. Lovro Ota 120 Din. Posnemajte!

d Nočno lekarniško službo v Celju ima od sobote, dne 30. t. m. do petka, dne 5. aprila lekarna »Pri Mariji po-magaj« na Glavnem trgu.

d Gasilno društvo v Celju. Tedensko službo ima od nedelje, dne 31. t. m. do sobote, dne 6. aprila l. vod pod po-veljstvom g. Emerika Berne. Telefon št. 99.

d Ravnateljstvo drž. rudnika v Ve-lenju sprejema do 8. aprila t. l. po-nudbe glede oddaje soboslikarskih del.

d Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Gremij trgovcev v Celju naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celju in njegovi bliž-nji in daljši okolici, da uraduje refe-rent zbornice v torek, dne 2. aprila t. l. od 8. do 12. ure predpoldne v ravnat-eljski sobi Prevozne družbe d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7. Stran-ke, ki žele kako pojasniti ali svet v za-devah, katere zastopa zbornica, se

vljudno vabijo, da se pri njem v dolo-čenem času zglase.

d Namočeno polenovko ima v zalogi tvrdka: Anton Fazarinc, Celje.

d Le mirno spite, ker ZENSKA HVALA raztaplja nesnago čez noč, a zjutraj jo odpravi SCHICHTovo TER-PENTINovo MILO. — Pogledite naš današnji oglaš!

d Popravila gramofonov izvršuje Anton Lečnik, Celje, Glavni trg. 105

d Orožniški stražmešter okraden. V torek ponoči je vdrl neznan tat v sta-novanje orožniškega stražmeštra Al. Podpečana v Krčevini pri Ptujju. V spalnici je ukradel spečemu stražmeštru uro z verižico, v kuhinji pa dva para čevljev.

d Inozemskim državljanom se bodo odslej izdajale obrtnice. Posebna ko-misija v trgovskem ministrstvu je do-seadaj vložene prošnje inozemskih dr-žavljanov za obrtne liste pregledala in predlagala, da se v 85% slučajev lah-ko izdajo obrtnice. Ker je trgovski minister dr. Mažuranič ta predlog odobril, se bodo sedaj obrtnice izdale.

d Vodnikova družba je imela v sre-de zvečer svoj občni zbor v Ljubljani. Iz poročil posnamemo, da je štela družba lani 163 ustanovnikov in 17.872 letnikov, od teh v mariborski oblasti 6.453. V Celju je bilo 5 usta-novnikov in 610 letnikov.

d Prebivalstvo Ljubljane je naraslo lansko leto komaj za 102 osebi.

d 16.700 kg moke za praznike je raz-delil zagrebški magistrat med mestne reveže.

d Vodeči oglašni zavod »Publicitas« d. d. v Zagrebu izdal je svoj novinski katalog za leto 1929. Isti je vsakemu brezplačno na razpolago.

d Ko bi ljudje vedeli, kako lepo je na Anskem vrhu sedaj in ko bi ljudje vedeli, kako dobra kapljica se v tam-kajšnji gostilni dobi, vsakdo bi tja gor pohitel. Pristna kapljica z domače go-rice vsakega poživí. Zaznamovana pot mimo gozdne restavracije je brez sne-ga in ledu ter popolnoma suha.

d Cene za seno in slamo v Maribo-ru. V sredo je bilo na trgu 20 voz se-na in 8 voz slame. Seno se je plačeva-lo po kakovosti od 150—200 Din, sla-ma pa po 75—100 Din. Cene so zelo trdne.

d Uboj v Hrastniku. Pred Seničevo gostilno v koloniji je ubil v pijanosti rudar Vrečko svojega tovariša rudar-ja Jazbinska. Razparal mu je z nožem trebuh. Umorjeni je zapustil ženo in dva otroka, od katerih je eden komaj 5 mesecev star. Oba rudarja sta doma iz Jurklostra. Ta uboj je v Hrastniku prvi od l. 1918.

d Mednarodni kmetijski kongres se vrši letos od 7. do 10. junija v Buka-rešti. Našo državo bo zastopal tam kmetijski minister dr. Frangeš, dalje načelnik iz kmetijsk. ministrstva Miloš Stibler in razni drugi kmetijski stro-kovnjaki.

d Vtopila se je pri Dravogradu 42-letna kočarica Marija Oravnik. Utop-ljenke doslej še niso našli.

d Najmlajša zadržana elektrarna, ki je že pričela z oddajo falskega elek-tričnega toka, je v Veržetu. Tudi v na-ši celjski okolici je še nekaj krajev, ki bi se lahko združnim potom elektri-ficirali.

d Šest papirnic v Sloveniji je izde-lalo lani 174.420 meterskih stotov pa-pirja. Ker morejo pri polnem obrato-vanju izdelati le 190.000 meterskih stotov, se vidi, da so bile zelo dobro zaposlene.

d Konj v trgovini. Te dni se je spla-šil na Florjanskem trgu v Ptujju vpre-žen konj in je vdrl skozi vrata v trgo-vino pekovskega mojstra g. Orniga. Konj je na gladkih tleh v trgovini pa-del na tla, voziček je pa ostal med vrati trgovine. Vendar pa ni bilo posebne škode.

d Sedež oddelka finančne kontrole v Ljubnem se prenese po odredbi fi-nančnega ministrstva v Gornjigrad.

d Vlom v Laškem. V noči med četrt-kom in petkom je vlomil nekdo v pro-dajalno pekovskega mojstra in trgovca gosp. Vivoda na Laškem. Ukradel je okrog 3.000 Din gotovine, mnogo to-baka, klobas in razne specerije. Ško-da znaša okrog 10.000 Din.

d Tečaji za obrtno-združne funk-cionarje. V zadnji seji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je stavil zbornični član g. Golčar predlog, naj zbornica priredi tečaje za izobrazbo funkcionarjev v obrtniških strokov-

Tako
čisti VIM Vaše
kuhinske predmete
iz lesa!

nih zadržah. Ta zelo umesten pred-log je bil odkazan obrtnemu odseku zbornice.

d Ljutomerska spomladanska konj-ska dirka se vrši dne 5. maja. K dir-ki so pripuščeni letos tudi drugi okraji.

d Overitev potrdil o prijavi orožja. Ker je ukinjen čl. 7 zakona o posesti in nošenju orožja iz l. 1928, so dose-danja potrdila o prijavi orožja neve-ljavna. Treba jih je tedaj znova pred-ložiti po pristojni občini v svrhu ove-ritve pri sreskem poglavarju. Obenem je položiti takso v znesku po 25 Din.

d Nove pogodbene pošte. Poštni mi-nister je odredil, da se spremene v po-godbene še naslednje državne pošte: Beltinci, Brezno, Cirknica, Dev. Ma-rija v Polju, Guštanj, Jesenice-Fuži-ne, Kostanjevica, Kranjska gora, Kri-ževci pri Ljutomeru, Medvode, Men-geš, Metlika, Mežica, Mokronog, Mo-ste pri Ljubljani, Moškanjeci, Poljča-ne, Radeče, Zidani most, Rajhenburg, Ruše, Sodražica, Šmartno, Velenje, Velike Lašče, Vič, Vojnik, Vransko in Žužemberk.

Roborin, čaj za želodec in čiščenje krvi, uspešno sredstvo proti debeljenju, slabi prebavi, ha-bituelne obstopacije. Dobiva se v vseh le-karnah. Proizvaja lekarna A R K O, Zagreb, Hica br. 12.

d Mešanje bučnega olja. Nek naroč-nik iz Slovenskih goric nam piše: V li-stih čitam, da se prepoveduje mešanje bučnega olja z drugimi cenenimi olji in da bodo oblasti v tej smeri kontro-lirale tovarnarje in trgovce. Ker se pri nas prideluje največ bučnic v oblasti, nam je prav, da se sedanje mešanje bučnega olja vsaj deloma omeji. Ali zanimivo je, da se za primes ne upo-rablja samo bombažovo, slabo oljčno in selnično olje, temveč tudi olje iz bukvic. Lani je ted bukev zelo dobro ohrodila in razni prekupci so naku-pili velike množine bukvice za izdelo-vanje olja, ki se samo na sebi ne more prodajati, ki se ga pa meša z bučnim oljem. Mešanica najbrže ni posebna, obesi pa se jo vedno lahko strankam, ki niti ne poznajo pristnega bučnega olja, dasi kak ponarejen šmir pod tem imenom vsak dan uživajo.

d Zaščita radijofonije v Ameriki. V mestu Fairfield v državi Iowa (USA) se smejo visokofrenkvenčni aparati uporabljati samo dopoldne, tako da se popoldne in zvečer preprečijo motenja v radijoaparatih.

d Ustanovni glavni občni zbor Hme-ljskega društva za Slovenijo se bo vršil v nedeljo, dne 7. aprila t. l. Le-gitimacije za delegate in vabila se bo-do razposlala pravočasno. — Društve-no vodstvo.

d Vporabljajte KOLINSKO CIKO-RIJO in prepričali se boste, da je to v resnici izvrsten pridatek za kavo. — Vsem našim cenj. odjemalcem želimo prav veselo Velikonočne praznike! — Kolinska tovarna d. d. Ljubljana.

Entla
ažurira perilo itd.
M. ŠRIBAR, CELJE, Gosposka ul. 27

Modna novost!

Acanthus
nogavice

z okrašeno visoko peto (Ornament)
prava pralna svila
samo pri tvrdki

A. Pajk & Comp.
nasl.

J. VEBLE
modna trgovina
Celje

Kralja Petra c. 13

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprileten duh ust je zopra. Obe habi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnulobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane 1 dm. 8 --. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobliva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepi!) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvořnice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor.

54

d Električni tok v Celju in okolici boče na Velikonočno nedeljo od 12. ure popoldne do 3. ure pop. ukinjen.

Joško Bizjak:

Zgodovinski razvoj celjske obrtno nadaljevalne šole od njene ustanovitve l. 1883. do danes.

Za naslednje šol. leto 1921/22 je prevzel na mojo priprošnje vodstvo obrtno nadalj. šole blagopokojni ravnatelj Beno Serajnik, vsled česar so se tudi moški razredi preselili v poslopje deške meščanske šole. Ker se je v tem šolskem letu število obrtnih vajenkov podvojilo, se je ustanovil za te še 1. razred. Šola se je povzpela z 288 člani obrtnega naraščaja na 8 razredov. Med vodstveno dobo pokojnega ravnatelja Bena Serajnika je doseglo število obiskujočih pozneje 400 in se je vsled tega šola razširila na 11 razredov. V dobi štiriletnega Serajnikovega šolsk. vodstva sta se napravila še dva lepa poučna izleta in sicer ogled premogovnika v Trbovljah ter Woschnagove tovarne za usnje v Šoštanju.

Vsled prezgodnje smrti ravnatelja Serajnika sem prevzel vodstvo obrtne nadalj. šole zopet v svoje roke. Ker je primanjkovalo na meščanski šoli učnih prostorov, sem preselil dve moški pripravnici zopet nazaj na mestno osnovno šolo, kjer so že prej ostali tudi trije dekliški razredi. Istočasno so preselili fantje tudi vsa učila iz meščanske šole nazaj v mestno osnovno šolo, ker so bila ta skozi 4 leta shranjena v vlažni kleti meščanske šole (drugih prostorov za shrambo učil namreč tam niso imeli in jih še danes nimajo na razpolago) in je inventar tam vsled vlage zelo trpel, t. j. kovinasti modeli so rjaveli, leseni deli in risalne predloge na papirju pa močno preperlele.

Predlansko šolsko leto smo napravili zopet prav lep poučen izlet v Ljubljano in s podobnim načrtom kot že prej omenjeno. S posebnim veseljem povdarjam, da se je tega izleta udeležilo večje število odličnih celjskih mojstrov, kar je izlet v vsakem oziru zelo povzdignilo.

Začetkom tega šolskega leta 1928-29 se je po prizadevanju naših vrlih obrtnih mojstrov in združnih načelnikov posrečilo ustanoviti še III. strokovni razred za mizarje in kovinarje, kjer poučujejo razen štirih priznanih obrtnih mojstrov tudi še 1 inženjer in 1 zdravnik. S tem novim in prepotrebim tretjim razredom je dosegla naša šola svojo popolnost in stopila v vrsto ljubljanskih obrtno-nadalj. učnih zavodov, da, prekosila je celo Maribor. Od drž. preobrata pa do vstetega šol. leta 1928/29 je vpisanih v šol. katalogih 3.378 vajencev ter 715 vajenk. Od ustanovitve, to je od leta 1883 pa do danes je torej skupno število v vseh katalogih zapisanih 10.506 članov obrt. naraščaja. Pravo število teh se seveda zmanjša za približno na polovico, ker se nekatera imena vsled napredovanja v višji razred v katalogih ponavljajo.

Čutim potrebo, da navedem tudi predmete, ki se poučujejo danes v celjski obrtni nadalj. šoli:

V obeh pripravnicih A in B se poučujejo predmeti iz osnovne šole za take vajence, ki so pri pismenem sprejemnem izpitu za to šolo pokazali, da so se v osnovni, t. j. ljudski šoli ali premalo naučili, ali pa že preveč pozabili in vsled tega dejstva niso sposobni za takojšen prestop v ta ali oni prvi razred.

Po predpisih se uči v pripravnici: računstvo, iz slovenščine pa čitanje in pisne vaje ter lep opis in tudi še risanje. Pouk 7 ur tedensko.

V prvih razredih se uče fantje in de-

kleta različno obrtno računstvo in geometrijo z izračunavanjem ploskovne in kubične mere. Obrtno spise ali korespondenca vsebuje izdelovanje raznih obrtnih pisem, ponudb ali ofertov, izpolnjevanje najrazličnejših tiskovin, pisanje pobotnic oziroma priznanic in še več drugega. Razen tega se urijo v risanju svojih strok. Pouk traja 8 ur tedensko.

V drugih razredih se poučuje (tudi 8 ur tedensko) kalkulacija (t. j. preračunavanje lastne in prodajne cene z ozirom na najrazličnejše okoliščine glede nakupa sirovin ter izračunavanje režijskih procentov).

b) Obrtno spise; tu pišejo: učno pogodbo, učno izpričevalo, pomočniško pismo, združne seje zapisnike itd.; nadalje pišejo reverze, plačilne in stavbne pogodbe, pooblastila, naznani o neizpolnjenih, testamenti i. dr. Za pisanjem teh listin se urijo v sestavljanju raznih vlog in prošelj na zadrugo, obrtno oblast, obrtno in trgovinsko sodišče kakor tudi različne korporacije.

c) Zatem pride nauk o menicah. Sicer mi je pripomnil pred par leti nek obrtnik, da bi bilo bolje, če bi fantje o menicah sploh nič ne vedeli. Nasprotno pa je šolska oblast mnenja, da je naravnost potrebno, da obrtni naraščaj pojmuje bistvo menic in poslovanje z njimi, ker se bodo le v tem slučaju zamogli varovati nesreče. Zakaj otroci pogosto zanetijo požar? Zato, ker ne poznajo nevarnosti ognja. Isto je pri menicah. Menice so kot nadomestek denarja vsled svejega naglega in ne dragega poslovanja prava dobrčeta za obrtno-trgovske kroge; in menice prinašajo nesrečo predvsem tistim, ki bistva meničnih ugodnosti in tudi njih gorja premalo ali sploh nič ne poznajo.

Takoj za menicami pride spisovanje obrtnih knjig, torej predmet: obrtno knjigovodstvo. Mladina se uči spisovati in zaključevati na predpisanih tiskovinah vsak za svoj obrt inventarno, blagajniško ter glavno knjigo in kot pripomoček tem trem pa še naročilno in kalkulacijsko knjigo. Vrh vsega tega je v II. razredu tudi še 1 uro tedensko predmet obrtno zakonoznanstvo, kjer se seznanijo vajenci in vajenke s pravicami in dolžnostmi, ki zadevajo pomožne delavce in mojstre, nadalje spoznavajo učenci delovanje združ. pojmujejo raznovrstnosti davčnih bremen in mnoge drugega.

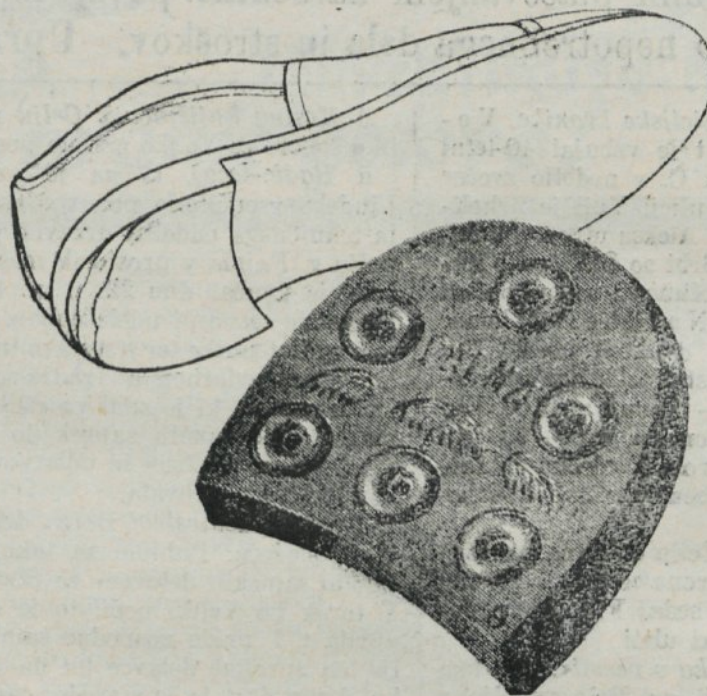
In kaj pa dela novi III. razred? Pouk traja tu tudi 7 oziroma 8 ur tedensko. Mizarji imajo tukaj pouk v lesni tehnologiji (les v splošnem in njegova svojstva, rast lesa in njegov stroj, spoznavanje lesnih vrst, lesna belina — črnina — zrelost, napenjanje in osuševanje lesa, napake lesa in lesne bolezni, konserviranje, les kot trgovsko blago, razne cene, smrekovina in jelovina, borovina in macesnovina ter ostale vrste mehkega lesa; hrastovina in bukovina, orehovina, črešnjovina in ostali naši trdi lesovi; inozemske vrste lesa iz Orijenta, Afrike in Amerike; spojitna in tehnična dovrševanja dela: brušenje, luženje, likanje in pleskanje, najvažnejše orodje in stroji za obdelovanje lesa ter varnostne priprave). Ta predmet poučuje mizarski mojster g. Karel Golob.

Strokovno risanje za mizarske izdelke poučuje mojster in tovarnar g. Franjo Vehovar.

Nasprotno pa imajo kovinarske stroke pouk v kovinski tehnologiji, kar poučuje puškarski mojster g. Albert Rutar. Tu je učna snov sledeča: kovine in njih svojstva, pridobivanje in tehnična svojstva železa, važne železne rude; kovinske zlitine. Grodelj, kovno železo, jeklo in obdelovanje teh; pridobivanje, svojstva ter uporaba kositra, cinka, svinca, bakra, aluminija ter srebra in zlata. Najvažnejše orodje in stroji za obdelovanje kovin. Varnostne naprave v delavnicah.

Odločite sami pri
prihodnjem popravku čevljev!

Ne kožnato peto

temveč samo PALMA peto!

Razlogi: Prihranek in zdravje.
To je razum in napredek!

Pouk v strokovnem risanju za kovinske izdelke raznih obrti oskrbuje ključavničarski mojster g. Fr. Zohar, poslovođa tvornice Westen.

Mizarji in kovinarji imajo zatem še skupni pouk v motoroznanstvu, ker bodo imeli v svojem življenju sem in tja opravka z raznimi motorji, torej jih morajo poznati in to ne samo po imenu, ampak tudi njihov stroj in delo. Motoroznanstvo predava inž. gosp. Srečko Sajovic v sledečih točkah: delo in sila kot gospodarski faktor, kilogrammeter in konjska sila; sila, pospešek, masa, hitrost, pospeševanje gibanja, živa sila. Splošni in gospodarski pregled raznih vrst motorjev. Vodna kolesa in turbine. Parni stroji: način delovanja, vrste in posebnosti kotlov, kurjenje; stroški parnega pogona. Eksplozijski motorji: način delovanja in stroški obratovanja. Električni stroji: način delovanja, vrste in stroški obratovanja. Prenos sile: jermeni, vrvi, zobata kolesa; stroški pri raznih vrstah prenosa.

Da bodo pa vedeli fantje, predno zapustijo obrtno nadalj. šolo, čuvati tudi svoje zdravje; jih poučuje proti koncu šol. leta v III. razr. tudi še zdravnik g. dr. Fischer predpisane obrtne higijene ali obrtnega zdravo-slevja.

Reseda.

Skoraj ni kmečkega vrtiča, v katerem bi ne bilo resede. Dehteče vonjave te ponižne, neznatne cvetlice so tako očarljivo blage, da je še danes ne morejo izpodriniti neštete prelestne krasotice, ki leto za letom zmagoslavno prihajajo v cvetlični zbor pri naši kmečki domačiji. Ime je dobila reseda po latinski besedi resedere = pomiriti, tešiti, ker so jo nekdaš cenili kot zdravilno rastlino; pa še danes ta tiha cvetlica leči in teši razburjene bolečine mladih src...

Dišeča reseda (reseda odorita) je doma iz Egipta in je pravzaprav večletnica. Kot lončna rastlina lahko vzdrži ob primerni goji tudi pri nas do 5 let, toda zimo prebije le v zavarovanih in svetlih prostorih. Navadno jo pa gojimo na vrtu kot enoletnico. Često se zaseje sama od sebe. Uspeva

sicer tudi v senci, a naikrepkeje se razvije na zračnem in solnčnem prostoru v rodovitni, zmerno vlažni, zemlji. Sej jo na prosto sredi ali konec aprila; pri prezgodnji setvi, ko je še hladno vreme, seme slabo izkali. Setev naj bo redka, ali pa pregoste sejance o pravem času razredči, ker se rastline rade razkošatijo ter začno, ako jim je pretesno, odganjati dolga in tenka stebelca. Najbolje je sejati v jarke, ki so po 20—25 cm narazen; v jarke nasuješ dobro kompostnico in pritiskneš seme z grabljami tako, da so zrnca le približno 2—3 cm pokrita s prstjo. Ob suhem vremenu zamakaj! Reseda potrebuje mnogo hrane. Najlepše in najdalje, skoz vse poletje, bo cvetela, kjer ji obilno postrežeš s kompostom ali s preperelim gnojem. V siromašni ali presuhi zemlji bo pa kmalu opešala, ker porabi vse moč za tvorbo semen. Cvetenje ji lahko do jesenskega mraza podaljšaš s tem, da spriti odrežeš vse odcvetele poganjke, ki se hočejo osemiti.

Razen vrtno oblike imamo od resede tudi nekaj izboljšanih sort z večjim cvetjem. Izmed teh je najbolj znana nizka in jedroviča Machet. Priporočbe vredno je, da boljše sorte gojiš nekaj časa v loncih ter jih nato sredi maja presadiš na plano. V marcu seješ v zabojčke in mlade rastlinice presadiš (pikiraš) po tri skupaj v majhne lončke; seveda jih ne smeš imeti preveč na toplem, da ne zdvijajo. Ali pa vsej že kar v lončke po pet, šest zrn, navadno že tako ne izkali vsako zrno. Ko presajaš mlade rastline na vrt, pazi, da ne stresesh zemlje s korenin. Sadi po 20 cm narazen. Zlasti tam, kjer se radi pojavijo bolhači, ki mlado resedico uničijo, je umestno odgojiti sadike že v loncih.

Nekateri vrtnarji goje resedo v loncih tudi za zimsko cvetenje. Temu namenu služijo najboljše požlahtnjene sorte, ki se razvijejo bujno in košato. Seveda pa zahteva ta goja mnogo več truda. Za jesenski cvet je treba sejati v juliju, za božič v agustu in za februar — marec v septembru. Če hočeš gojiti resedo v loncu, moraš napraviti na dnu iz črepij dober odtok za vodo. V 10—12 cm širokem loncu naj ostanejo le tri, štiri rastline. Zalagaj

FOTOGRAF PELIKAN

fotografira vsak dan (tudi ob nedeljah in praznikih)

Celje, Razlagova ulica
(Poleg hotela CELJSKI DOM)

Krmetška posojilnica za celjsko okolico v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Pisarna v Prešernovi ulici 6 (prej Lastni dom)

Hranilne vloge obrestuje po 6—8% čistih, brez rentnega davka.

Pri naložbi

Din 50.—

se dobi

nabiralnik na dom.

jih s krepko, gnojno prstjo in daj jim vedno zračten ter svetel prostor. Če se na nekaterih steblih prezgodaj pokažejo cvetni popki, jih odščipneš. Da ti bo lončna reseda pozimi marljivo cvetela, jo imej v zmerno topli sobi blizu okna.

Inž. C. Jeglič v »Sadi, in Vrtnarju« 3/1929.

Književnost.

d Tolmač k novemu kazenskem zakoniku. S 1. januarjem 1930 stopi v veljavo nov kazenski zakonik, ki bo enoten za vso državo. Zasnovan je na drugih temeljih nego sedaj veljavni. Kazensko pravo se ne bo več udeleževalo kot povračevanje zla storjenega zločina z zločinom, ki naj ga za to pretrpi zločinec. Nov zakonik preveva duh modernih kriminalistov, da naj se človeška družba obvaruje pred slabimi nagibmi zločincev, obenem pa naj se zločinec popravi in privede na pot poštenja in pravičnosti. Tiskovna zadruga v Ljubljani bo izdala v želji, da nove ideje postanejo čimprej in čim uspešneje duševna last našega naroda. »Tolmač k kazenskem zakoniku«, ki naj bo živ glasnik novega kazenskega prava. Pisan v čistem, vsakemu izobražencu razumljivem jeziku, izpolnjuje naj hkratu nalogo, da bo zanesljiv kazipot na strokovnem polju, ki nudi čitateljem od paragrafa do paragrafa pravilno razlago zakonitih določb, obenem pa tudi opozarjevalec, kje tiče razlike od sedanjega zastarelega kazenskega prava. Sestavo takega komentarja je prevzel gosp. univ. prof. dr. Melod Dolenec. Tolmač izide že lefos. Subskripcija bo svojačasno razpisana.

k Srce: To znamenito delo E. de Amicisa je izšlo sedaj v založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Prevod je oskrbel s pisateljevim dovoljenjem Janja Miklavčičeva, ki je leta 1889. izdala tudi prvi slovenski prevod. Po dolgih 40 letih — novo slovensko »Srce«, ki ni na svoji literarni vrednosti nič izgubilo. Knjiga je prevedena na vse jezike sveta in vsi narodi jo po pravici ocenjujejo kot zlato zakladnico vseh plemenitih čustev, ki polnijo človeška srca. Mladina jo čita z največjim zanimanjem, a tudi roditelji in zlasti učitelstvo črpajo iz te knjige vse polno zdravih in jedrovitih napotkov za pravilno vzgojo otrok k čistemu rodoljubju v zmislu obče veljavni načel humanitete. Knjigo, ki

Skladišče

obstoječe iz treh prostorov
se takoj odda.

Naslov v upravi »NOVE DOBE«.

Marčno in črno pivo

pri-tna naravna štajerska VINA,
FINE KRAJSKE KLOBASE.

RADIO!

Vesele velikonočne praznike
želi

gostilna SCHARA.

Tekača

mlajšega, pridnega in zanesljivega,
ki se tudi na vožnjo s konjem
razume

se takoj SPREJME.

Predstaviti se je na parni žagi
IVO ČATER na SPODNJI
HUDINJI v dopoldanskih urah.

obsega 255 strani in je opremljena kar najokusneje, priporočamo v nakup posebno sedaj za praznike. Cena vezanemu in ilustriranemu izvodu 54 dinarjev. Napravite veselje mladini, a napojite tudi svoja srea z veseljem in lepoto!

Tapetarski vajenec

močen in z dobrimi šol izpričevali, se sprejme takoj pri g. Ivanu Strelec, tapetarju v Celju.

Vesele velikonočne praznike

želi svojim cenjenim odjemalcem
Karol Loibner, trgovina, Celje.

Graščinski kočijaž

samski, se išče. Predstavi se lahko ali pošlje ponudbe s prepisi izpričeval in zahtevo plače pri prosti oskrbi oskrbništvu graščine Novikloster, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Vesele velikonočne praznike

želi svojin cenjenim odjemalcem
Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg

Zemljišče

okrog 600 m², napredaj. Dobra zemlja, sadonosnik, tudi za stavbišče pripravno. Vpraša se: Ivan Jazbec, tapetar, Zavodna (pri Skalni kleti).

Gospodična išče čisto, opremljeno oz.
prazno sobo

s posebnim vhodom in elektr. lučjo, za 15. april. Ponudbe na upravo lista pod šte. 199.

Oblastveno koncesijonirana

šoferska šola

J. Gaberščik.

Bivši komisar za šoferske izpite.
Ljubljana, Bleiweissova c. 52
Praktični in teoretični poduk na podlagi najmodernejših pripomočkov in avtomobilov. — Prihodnji redni tečaj prične dne 2. aprila. — Poduk v slovenščini, na zahtevo tudi v drugih jezikih.

Mesečno sobo

išče gospod. Ponudbe na upravo lista.

Hišo (vilo)

v Celju ali bližnji okolici kupim. Prosim pismene ponudbe z navedbo zadnje cene na upravo lista pod šte. 206.

Pšenično moko

najfinejšo in razne mlevske izdelke, nadalje koruzo, oves itd.
oddaja najceneje
tvrdka SIMON GABERC, Celje
(Celjski dom).

Na debelo! Na drobno!

SPREJME SE TAKOJ

učenko

za izdelovanje finega moškega perila.
Konfekcija R. Z. PAJK, Celje, Zavodna 37

2 x 2 = 4

to je celo malemu računarju jasno, ravnotako

cena x kvaliteta = zadovoljstvo

bo tudi velikemu računarju jasno

pri nakupu raznega moškega in ženskega perila

ki se izdeluje tudi strogo po naročilu pri tvrdki

A. Pajk & Comp. nasl. J. VEBLE

modna trgovina CELJE Kralja Petra c. 13

V istem smislu je postrežba pri nakupu vsega ostalega modnega toaletnega blaga kakor za gospode spalne srajce, spodnje hlače, nogavice vseh vrst, rokavice, dokolenke, naramnice, ovratnike, samoveznice, žepne in svilene robce itd., za dame kombineže, trikotažo, moderce, svilene in flor nogavice, modne rokavice, podveze, pasovi, robci, razne pletenine, čipke, traki itd., nadalje razni pribor za šivilje kakor tudi ročna dela, zastori, predtiskarija, entlanje in ažuriranje

Cene solidne!

Postrežba točna!

Premog

iz vseh rudnikov
prvovrsten
dobavlja in dostavlja trgovina

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Proda se po ugodni ceni popolnoma nov visokofrekvenčni

masažni aparat

z ultravioletnimi žarki. Naslov v upravi.

Užitek je kajenje

s patentiranim higijeničnim

ustnikom „LIKAR“

ker pušča v dim cigarete samo toliko nikotina, da ostane okus prijeten in kajenje neškodljivo

Ustnik stane z navodilom Din 35.—

Preprodajalci dobe običajni popust.

Zaloga in samoprodaja:
Drago Žnidarič, Celje
Gosposka ul. 27-I.

Veziljke

se sprejmejo.

Naslov v upravi lista.

OMARE

11-12

postelje, stole, zofe, madrace, žične vložke ter cele spalnice, nove, v veliki izbiri in po konkurenčni ceni pri tvrdki „Marmor“, Celje, Gosposka ul. 25.

Vesele Velikonočne praznike

želi vsem svojim strankam

Ulado Cajhen

Gaberje 118, p. Celje

Originalni francoski
Eclair Vermorel
je najboljša
BRIGALNA
na svetu.
Generaino zastopstvo:
Barzel d. d., Subotica.
Zahtevajte cenik!
Dobi se lahko povsod!

Najboljše dnevno sveže pecivo,
kakor: keksi, biškoti, dvopeka za bolnike
(diabeiki), hrustovke, preste nudi strojna
15 parna pekarna 76

Jos. Kirbis, Celje

Istotam se dobe tudi po najnižji ceni vedno
sveži vsakovrstni bonboni in čokolada.
Postrežba solidna! — Na zahtevo se pošlje
tudi na dom. — Preprodajalci popust.

7

26

Švicarske ure,
zlato, srebro, briljante,
optika, očala

Največja delavnica
za vse v to stroko spadajoča dela.

Anton Lečnik

urar, juvelir, optik

CELJE, Glavni trg 4.

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 75.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 9.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Pozor! Novo preurejeni prostori damskega salona
FRANC KRAJNC, CELJE, GLAVNI TRG

Trajno kodranje,
vodna ondulacija
ter perikino pri-
striženje BUBI-
glavice po znanem
frizerju g. Celju.

Cene zmerne!

Vesele velikonočne praznike

vsem svojim cenj. silankam

Prva celjska čistilnica in likalnica
Franca Hradila nasl. Jožica Leskošek
Celje, Gosposka ulica 13

Kemično čiščenje, likanje, plasiranje itd.

Posteljno perje!

Sivo, čehano	Din 30'— za kg
Sivo, mehkejšo in boljše	» 45'— » »
Sivo, boljše kakovosti	» 60'— » »
Belo, boljše kakovosti	» 100'— » »
Belo, la kakovosti	» 125'— » »
Snežno belo, polpuh	» 145'— » »
Puh	» 200'— » »
Puh, najfinejši	» 220'— » »

se dobi v vsaki množini po povzetju pri

**HERMAN HEILBRUN, SENTA
BAČKA**

VZORCI NA ZAHTEVO GRATIS.

Inserirajte v „NOVI DOBI“

Kupim

Dobro ohranjeno kolo (dobra znamka).
Naslov v upravi.

Kupi se

vila ali hiša z vrtom v mestu. Ponudbe
na upravo lista. 2-1

Največje veselje za Veliko noč!

Gramofoni in plošče

na dolgotrajno odplačevanje.

Vaši najmilejši umetniki samo na ploščah

Edison Bell Penkala

SAMOPRODAJA: Goričar & Leskovšek,
knjigarna in trgovina s papirjem

CELJE

Zahtevajte naše brezplačne kataloge.

Prepričajte se!

Vljudno opozarjam p. n. občinstvo na svojo mesarijo in
prodajalno vsakovrstnih mesnih izdelkov
po nizkih cenah.

Prodajam sveže volovsko meso,
prekajene šunke kg 26—28 Din.
Velika zaloga raznovrstnih svežih klobas.

Oddajam na drobno in na debelo. Specijaliteta blaga zajamčena.

Točim tudi več vrst domačih vin liter od 12 Din naprej.

Vljudno se priporoča **JOSIP GORENJAK, mesar in klobasičar,**
Celje, Kralja Petra cesta.

Velik promet — majhen dobiček!

O tem Vas prepričajo moje cene, ker že lahko dobite za

Din 320'— fine štofaste moške obleke in že za **Din 135'—** lepe štofaste obleke za dečke

Ravnoram se dobe tudi najrazličnejši šofsi za moške in ženske obleke po
izredno nizkih cenah. Na izbiri je tudi več sto drugih predmetov!
Vse po najnižjih cenah.

Za obilen obisk se priporoča trdka

IVAN MASTNAK, Celje, Kralja Petra cesta št. 15

Pupilarnovarni zavod

Južnoštajerska hranilnica Celje

v lastni hiši, CANKARJEVA CESTA ŠTEVILKA 11, nasproti pošti.

Telefon štev. 99.
Brzjav:
JUŽNOŠTAJERSKA

Sprejema vloge in jih obrestuje po kolikor
najvišji obrestni meri.

Poštno hranil-
nični račun
štev. 10.727

Za neomejeno varnost vlog
jamčijo ustanovni kroji:
Gornji grad, Sevnica, Šmarje
pri Jelšah, Šoštanj, Vrnsko
in rezervni zaklad.

Daje hipotekarna posojila in vsakovrstne druge
kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Otvorja tekoči račun za vloge in posojila.

Ustanovljena leta 1889
od okrajev:
Gornji grad, Sevnica, Šmarje
pri Jelšah, Šoštanj, Vrnsko.